

Hårdare regler för vattenskotrar

Näringsdepartementet föreslår i en promemoria ett förbud mot att framföra vattenskotrar för personer som inte har fyllt 15 år. Ändringen föreslås träda i kraft 1 juni 2019. Text: Lars Afzelius

DET ÄR INTE första gången som vattenskotern är föremål för prövningar av olika begränsningar från politikernas sida. Åldersgräns och/eller krav på "båtkörkort" har varit återkommande krav under senare år men ofta med olika motiv.

2013 motionerades det i riksdagen om en åldersgräns på lägst 15 år för alla motordrivna fordon. Riksdagsledamoten Jan Ericson (M) konstaterade att framförande av de flesta motordrivna fordon men långtifrån alla, t ex motordrivna båtar, vattenskotrar eller åkräsklippare och vill se en generell åldersgräns på 15 år för alla motordrivna farkoster, oavsett om dessa framförs på väg, vatten eller i terräng.

Även Hans Hoff (S) motionerade om en åldersgräns på 15 år för att få köra vattenskotrar men pekade mer på att tillbud och olyckor har ökat kraftigt och att vattenskotern är en leksak som orsakar buller och andra störningar. Även han jämför med åldersgräns för körning med moped men reflekterar inte över att det samtidigt är tillåtet för en 13-åring att köra RIB-båtar eller öppna daycruisers i samma hastigheter som vattenskotrarna kan framföras.

2014 SKRIVER HAVS- och Vattenmyndigheten i en rapport till regeringen att vattenskotrarna, ur miljösynpunkt inte skiljer sig från andra farkoster och det är ointressant om körning i känsliga miljöer sker med en liten gummibåt, större båt eller en vattenskotter. Det är viktigare att angripa oansvariga och störande beteenden även om vissa farkosttyper till större del används för nöjeskörning än andra och därför är man mer inriktad på olika typer av behörighetsbevis.

2016 presenterade Näringsdepartementet en promemoria med förslag på att införa både åldersgräns och kompetenskrav för att få framföra en vattenskotter. Remissvaren var entydiga i att vattenskotern ska behandlas på samma sätt som alla andra



Användandet av vattenskotrar skapar debatt.

farkoster och inte vara något särintresse. Men med tillgänglig olycksstatistik ansågs det dock inte enbart mot den bakgrunden motiverat att införa några regleringar enligt departementssekreterare Stefan Zetterlind. Promemorian har sedan dess vilat.

Våren 2017 avslog Riksdagens trafikutskott samtliga motioner som berörde fritidsbåtlivet bland annat en motion om obligatoriskt vattenskoterkörkort.

ÄVEN LÄSARE HAR hört av sig och Mats Rosander-Liew, före detta ordförande i Sjösäkerhetsrådet/Sjöfartsverket skriver bland annat: "Jag retar mig inte på vattenskotrar, RIB-båtar eller andra snabba farkoster och jag är emot förbud – men jag ställer som ett oeftergivligt krav att förare av farkoster som framförs i hög hastighet också besitter kompetens om förhållanden till andra trafikanter, badande, natur etc. Det underlättar säkert också om föraren har en sån ålder och om-

döme att de kan nå upp till styret Jag är ingen surgubbe men nån j...a ordning borde det väl vara i skärgårn', va? Om inte annat för nästa generation".

I övriga nordiska länder är bestämmelserna för att få köra vattenskotter något annorlunda men samtliga har ett ålderskrav. I Danmark krävs att föraren ska fyllt minst 16 år och har ett speedboatintyg. I Norge måste man vara 16 år och inneha förarbevis för farkoster längre än 8 meter eller med högre motorkraft än 25 hk (gäller födda 1980 och senare). Finland har registreringsplikt för alla farkoster längre än 5,5 m eller med 7,5 hk eller mer och för att få framföra dessa farkoster krävs att föraren har fyllt 16 år. Danmark och Norge har även skydds-zoner längs kusterna och i större insjöar där vattenskotterförbud råder.

SAMMANFATTNING

Vilken effekt kommer en åldersgräns på 15 år för att få köra

vattenskotter att få i Sverige? Knappast någon alls, tror jag. Administrativt lätt att införa bestämmelsen, minderåriga har knappast själva råd att köpa en vattenskotter och det är ytterst få under 15 år som utan vuxnas tillsyn kör omkring och stör. Heller inga kompetenskrav, så övriga fortsätter med sitt körande som vanligt. Det märkliga är att regeringen föreslår att införa åldersgränsen bara för vattenskotrar medan andra lika snabba farkoster, t ex RIB-båtar, daycruisers och styrvulpetbåtar får framföras av alla, bara man är kapabel att nå fram till ett gashandtag ombord.

PETER KARLSSON, verksamhetschef på SBU, säger att vattenskotern är en farkost som alla andra och inte ska vara föremål för någon särslagstiftning. Hittills visar inte olycksstatistiken för vattenskotrar att ålder är orsak till olyckor på sjön och han är kritisk till förslaget. ☺

Den hetaste sommaren – orkar vi med en till?

SOMMAREN 2018 SLOG nytt varmekord. Inte sedan SMHI började med sina mätningar 1860 har Sverige haft en så hög medeltemperatur under maj – juli. Värmeperioden från maj till i början av augusti kan jämföras med Medelhavets sommartemperaturer runt 30 grader.

Det är inte bara varmekord som slagits i sommar. GB-glass i Flen tvingades införa flerskift för att hinna producera och fylla tomma glassboxar i butikerna, många sjömackar stod tidvis med tomma cisterner när efterfrågan på drivmedel var som störst och även ölen sinade på sina ställen.

Man får inte glömma att många människor har lidit av de varma dagarna medan Båtfolket förhoppningsvis har haft möjlighet att svalka sig i tid och otid så länge man varit ute till sjöss. Den viktigaste installationen ombord har för egen del varit kylboxen, som har fungerat oklanderlig under hela sommaren och försett oss med både kalla drycker och färsk matvaror.

På Västkusten har det varit "knökafullt" i gästhamnarna och på E 6:an till sjöss längs Bohuskusten har det tidvis varit riktigt trångt med snabba motorbåtar (mest mindre) som huller om buller förflyttar sig utan tanke på andra trafikanter. Ibland önskade man att det fanns möjlighet att stoppa en och annan och kolla om vederbörande i alla fall kan stava till styrbord och babord. Det är ju bra att veta om den snabba båten man möter vet åt vilket håll hen ska väja om det kniper. När hastigheterna närmar sig biltrafikens farter är ett speedboatintyg nog nödvändigt.

TYVÄRR HAR DET varma vädret också bidragit till ovanligt många drunkningsolyckor och under juli månad i år har 35 personer mist livet jämfört med 12 personer under juli 2017. Däremot har fritidsbåtsolyckor med dödlig utgång i år minskat betydligt, till och med juli har endast fyra personer omkommit, att jämföra med 15 personer under samma tid förra året. Detta trots att betydligt fler människor har vistats ombord och varit ute på sjön denna varma sommar.

Dricks det lika mycket alkohol varma som kalla somrar? Spontant känns det mer angeläget att värma sig med en hutt en kall dag och ta en kall öl en varm dag men vi vet ju vad promillelagen till sjöss säger och har att leva efter det.

Trots att riksdagen enhälligt sagt till Morgan Johansson att utvärdera promillelagen har han svävat på målet och fortfarande har ingen utvärdering gjorts. Samtidigt kan man läsa om en berusad överstyrman som förde ett stort transportfartyg på grund på svenskt vatten och orsakade ett utsläpp på 14 000 liter olja i småländska farvattnen. Böteslappen för honom hamnade på 3 000 kr, men om rederiet kommer att betala svenska staten uppkomna kostnader för oljesanering m.m. återstår att se. Erfarenheter efter andra liknande händelser är tyvärr inte så goda. Samtidigt har en privatperson i en fritidsbåt med 0,26 promille i blodet men utan annat påhitt dömts till böter på 27 600 kr plus 800 kr till Brottsfonden. Snacka om att sila mygg och svälja elefanter. Kustbevakningen borde begripa att det är viktigare att jaga miljöbovar och tjvar som stjälar våra båtmotorer. Acceptansen för promillelagen naggas rejält i kanten när man ser sådana domar.



SOMMARENS VÄDER HAR givit oss många nya båtmänniskor och vi får hoppas att de kommer att gilla båtlivet även när det regnar småspik och blåser kuling. Snart dags att kolla skrovet och utvärdera resultatet av vårens bottenmålingar inför kommande sjösättning 2019.

Lars Afzelius är båtpolitisk skribent i Båtliv. Han är även krönikör med frihet att framföra sina egna åsikter om svensk båtpolitik.

Maila gärna dina åsikter om båtpolitik: Lars.Afzelius@batliv.se



VA | BÅTKAPELL

Vi tillverkar originalkapell för många av Nordens ledande båtmärken.

Från oss kan du beställa högklassiga, nya kapell till mer än tusen båtmodeller.

www.va-batkapell.se

VA  VARUSTE